№ 87. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

דיא רעדאקציאָן אונד אדמיניסטראציאָן בעפינדעט זיך Schiffmannsgasse 6, Budapest, וואָהין אויך דיא פראָנומעראציאָנס-געלדער צוזענדען זינד

אינזעראטע ווערדען ביללינגסט בערעכנעט.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג" ערשיינט יעדען מאָנטאג אונד דאָננערסטאג.

פראָנומעראציאָנס-פרייזע: גאנציאָהריג 7 פל. — קר. האלביאָהריג 3 „ 50 „ פירטעליאָהריג 1 „ 75 „

ב"ה בודאפעסט, יח' אדר — Budapest, Donnerstag, 9. März 1882. — שנת תרמ"ב לפ"ק.

סערביען איין קאָניגרייך.

דיא שקופשטינא אין בעלגראד האט אם 6. דיעזעס דיא וועלט איבערראשט. אויף אנטראג דעם פראָזידענטען ווארדע נאָמליך דער בעשלוס געפאסט, דאס דאס פירסטענטהום סערביען נונמעהר איין קאָניגרייך ווערדע, דאס דער פירסט מילאן פירדערהין קאָניג מילאן אָברענאָוויטש I. הייסע.

אלזאָ, זייט מאָנטאג איזט סערביען איין קאָניגרייך אונד דיא וועלט האט זיך מיט דיעזער זאכע בערייטס אבגעפונדען. טהאטזאכע איזט, דאס זייט יאהרען וויעדערהאָלט דיא רעדע דאפאָן געוועזען, דאס סערביען צום קאָניגרייכע ערהאָבען ווערדען זאָללע, אונד ווער האָטטע אויך דאגעגען עטוואס איינצווענדען? ווענן רומאָניען זיינען קארל צום קאָניגע אויסריפען קאָננטע, ווארום זאָללטע דיעס סערביען מיט זיינען מילאן ניכט טהון קאָננען? דאס קאָסטעט יא קיין געלד אונד מאכט דען לייטען איינע פריידע. דיא איראָפאישען מאָכטע האבען דענן אויך, זאָבאלד זיא פאָן דעם וועלט-עראייגניססע פערשטאָנדיגעט ווארדען, זאָפאָרט דעם פירסטען, נונמעהר קאָניג מילאן, צו זיינעם שטאנדעס-וועכסעל בעגליקווינשט אונד זאָמיט איזט ער אויך פאָן איראָפא אלס קאָניג אנערקאננט.

ווענן עס נון אונטער אנדערען אומשטאָנדען גאנץ גלייכגילטיג זיין קאָנן, אָב סערביען איין פירסטענטהום אָדער איין קאָניגרייך זייא, זאָ דארף מאן דאך דיא טהאטזאכע, דאס דיעזע ראנג-ערהאָהונג דעם סערבישען פירסטען יעטצט, אונד צוואר אנגעזיכטס דער פאָרגאָנגע אים זידען אונזערער מאָנארכיע, שטאטטגעפונדען האט, ניכט זאָ גערינג נעהמען. ווענן אויך דיא גראָסע וועלט פאָן דער ערהעבונג דעם פירסטענטהומס סערביען צום קאָניגרייכע אין ווייניג איבערראשט ווארדע, זאָ קאָנן קיין צווייפעל דאריבער זיין, דאס אים געהיימען דיא מאָכטע ערסט בעפראגט ווארדען, אָב זיא היעצו איינפערשטאנדען זינד אונד אין ערסטער רייהע מוסטע סערביען ביי אָסטעררייך-אונגארן אנפראגען, וועלכעס ניכט נור זיין נאכבאר, אונד צוואר איין מאָכטיגער נאכבאר, זאָנדערן איין פערבינדעטער דייטשלאנדס אונד דאהער אין איראָפא איינע טאָנאנגעבענדע מאכט איזט, אונד עס איזט זיכער, דאס אָסטעררייך-אונגארן היעצו שאָן אים פאָרהיניין זיינע איינווילליגונג געגעבען, דענן זאָנסט וואָרע סערביען הייטע געוויס קיין קאָניגרייך. דיעס אבער איזט וויעדער איין צייכען, דאס דיא בעציעהונגען אונזערער מאָנארכיע צו סערביען פריינדשאפטליכע זינד. מיט אנדערען וואָרטען, דאס זיך סערביען אונזערער מאָנארכיע געגעניבער בראף, אָרדענטליך אונד עהרליך אויפפיהרט.

דענן ווער ווירד עס שאָן פערגעססען האבען, דאס סערביען שאָן איינמאל צום קאָניגרייכע אויסגערופען ווארדע, אבער דאמאלס לעהנטע דער פירסט דיא קאָניגסווירדע אב, — עס וואר דיעס אים רוסיש-טירקישען קריעגע —, וויל ער וואוסטע, דאס איינפאָלגע זיינער דאמאליגען אויפפיהרונג, אָסטעררייך-אונגארן דאס סערבישע קאָניגטהום ניכט אנערקעננען ווירד. דאמאלס שטאנד סערביען אונטער דעם פאָללען איינפלוססע רוסלאנדס, זיינע מיניסטער וואַרען פאנסלאוויסטען אונד זאָצוזאגען אגענטען רוסלאנדס.

גאנץ אנדערס שטעהט יעדאָך דיא זאכע יעטצט. פירסט מילאן זאָוואָהל אלס דאס סערבישע פאָלק זינד צור איינזיכט געלאנגט, דאס סערביען אויף דיא פריינדשאפט אונד אויף דאס וואָהלוואָללען אָסטעררייך-אונגארנס דרינגענד אנגעוויעזען איזט. ער יאגטע דאהער דיא רוסיש-געזיננטען מיניסטער דאפאָן אונד הייטע שטעהען מאָננער אן דער שפיטצע דער סערבישען רעגיערונג, דיא עס צו ווירדיגען פערשטעהען, וואס דאס וואָהלוואָללען אָסטעררייך-אונגארנס פיר סערביען בעדייטעט. אונד מאן האט מיט דער רוסישען פאָליטיק אבגעבראָכען אונד וויל זיך פאָן רוסלאנד ניכט מעהר אלס ווערקצייג געברויכען לאססען. איין סערביען, דאס פאָן רוסלאנד ניכטס וויססען וויל, איזט פיר אונזערע מאָנארכיע איין געליעבטער נאכבאר אונד פאָן דיעזעם געזיכטספונקטע איזט דיא ערהעבונג סערביענס צום קאָניגרייכע פריידיג צו בעגריססען.

איבער דען פייערליכען אקט דער פראָקלאמאציאָן סערביענס צום קאָניגרייכע זינד נאכפאָלגענדע טעלעגראממע איינגעלויפען.

בעלגראד 6. מאָרץ. דער פירסט ווארדע פאָן דער שקופשטינא (זערבישער לאנדטאג) צום קאָניג פראָקלאמירט. דיא גאנצע שקופשטינא בעגאב זיך צום פירסטען, אום דעמזעלבען דען וויללען דעם פאָלקעס מיטצוטהיילען. דער פירסט אנטוואָרטעטע, דען וויללען דעם פאָלקעס ערפיללען צו וואָללען. — אין דער שקופשטינא פערלאס אים בייזיין זאָממטליכער מיניסטער, פראָזידענט פאפאָוויטש דען אנטראג אויף פראָקלאמאציאָן זערביענס צום קאָניגרייך „אויף גרונד דער אלטען היסטאָרישען רעכטע דעם לאנדעס" אונד פאָרדערטע דיא פערזאממעלטען אויף, דען וואונש דער שקופשטינא אים נאמען דער זערבישען נאציאָן פאָר זיינער האָהייט צום אויסדרוק ברינגען צו וואָללען. שטירמישעס, ניכט ענדענוואָללענדעס „דשיפיא" בעגריסט דיא פראָקלאמאציאָן, וועלכע אללגעמיינען יובעל הערפאָררופט.

דיא שקופשטינא איבערבראכטע אים צעהן אוהר דען איינשטיממיגען בעשלוס דער קאָניגס-פראָקלאמאציאָן דעם פירסטען. דיא דעפוטאציאָן ווארדע פאָן דעם פירסטען, דער פירסטין אונד דעם קראָנפרינצען עמפפאנגען. פירסט מילאן האט דעם אים נאמען דער זערבישען נאציאָן אויסגעדריקטען וואונשע דער שקופשטינא וויללפאָהרט אונד דען קאָניגסטיטעל אנגענאָממען. דער פייערליכע אקט האט אויף דאס הערשערפאאר איינען טיעפען, פריידיגען איינדרוק געמאכט. דיא קאָניגין קאָננטע איהרע ריהרונג קוים בעמייסטערן. קראָנפרינץ אלעקסאנדער ווארדע פאָן דער קאָניגין עמפארגעהאָבען, דאמיט ער דיא דעפוטאציאָן בעגריסע, אונד דאנן פאָם האָפמארשאלל דורך דיא רייהען דער שקופשטינארען (לאנדטאגס-דעפוטירטע) געטראגען. אללגעמיינע בעגייסטערונג הערשטע. אבוואָהל דאס עריינגיס אונפערהאָפפט געקאָממען, פיללען בערייטס גראָסע מענשען-מאססען דען גאססען-רוים צווישען דעם פירסטליכען פאלאסטע אונד דעם פארלאמענטס-געביידע אונד יובעלן איבער דאס פריידיגע עריינגיס. דיא שקופשטינא קעהרטע אום האלב 11 אוהר אינ'ס פארלאמענטס-געביידע צוריק אונד דער וויצע-פראָזידענט פובליצירטע דיא ערהעבונג זערביענס צום קאָניגרייכע אונטער דער רעגיערונג דעם קאָניגס מילאן I. פאָן זערביען. דיא שקופשטינא נאהם דיא אונטערפערטיגונג דעם פייערליכען אקטעס פאָר, אום דעסען בעשטאָטיגונג דורך דען קאָניג איינצוהאָלען. דיא בעשטאָטיגונג איזט אים 11 אוהר דורך דען קאָניג ערפאָלגט אונד קאנאָנען-דאָננער אונד גלאָקען-געלייטע פערקינדעטען דער רעזידענץ אונד דעם לאנדע דיא ערפאָלגטע פראָקלאמאציאָן זערביענס צום קאָניגרייכע. אנגעזיכטס דעם פייערליכען מאָמענטס שוויעגען אללע פארטיי-ליידענשאפטען אונד דיא גאנצע נאציאָן איינינט זיך אין טוזענדשטיממיגעם יובעל.

נייעסטעס אוים אללען לאָנדערן.

*(איין „שלח מנות" אן אישטאָצי.) איינע יידישע געזעללשאפט אין טעמעשוואר האט זיך דען שפאס ערלויבט, אן אישטאָצי אם פורים פאָלגענדעס טעלעגראמם צו זענדען: „אן דען העררן רייכסטאגסאבגעאָרדנעטען וויקטאָר אישטאָצי אין פעסט. וויר לעערען אם פורים-טאגע אונזער גלאז אויף דיינע געזונדהייט, דענן וויר ווינשען דיר זאָ פיעל גוטעס, וויא דוא אונס אים פאָללעם הערצען. איינע זענדונג קינדל פאָלגט מיט פאָסט. מעהרערע יודען."

*(אוים בוקארעסט) ווירד געמעלדעט: דיא פראגע דער יודען-אויסוואנדערונג נאך ארץ ישראל איזט אין איין נייעס שטאדיאום געטרעטען. האטטע מאן זיך פריהער געשייט, אין דער אָפפענטליכקייט פיר דיעזען פלאן שטיממונג צו מאכען, זאָ טריטט נונמעהר הערר בראָציינער אין גאלאטץ, איינעם דער געאכטעטסטען מיטגליעדער דער רומאָנישען יודענשאפט, אין איינעם אן אללע בלאָטטער פערזענדעטען צירקולאר גאנץ אונאומוואונדען פיר דיא דורכפיהרבארקייט אונד דורכפיהרונג דעם ערוואָהנטען אויסוואנדערונגס-פראָיעקטעס איין. דיא רומאָנישע רעגיערונג האט דעמזעלבען איהרע אונטערשטיטצונג צוגעזאגט. מאן וויל עבען דיא יודען אום יעדען פרייז לאָז ווערדען — דיא פראגע איהרעס ווייטערען פאָרטקאָממענס ווירד וועדער דעם מיניסטעריאום נאָך דען מיטגליעדערן דער געזעטצגעבענדען קאָרפערשאפטען איינע שלאפלאָזע נאכט בערייטען.

*(ביסמארק איבער דיא יודען.) דאס ביסמארק'שע בלאטט, נאָמליך דיא „נאָרד-דייטשע אלגעמיינע צייטונג" בעשפריכט יעטצט דיא יודענפיינדליכע רעדע דעם האָפפרעדיגערס שטאָקקער, וועלכע ער אים דייטשען רייכסטאגע געהאלטען. זיא שרייבט: ווענן מאן נאָך דיא יודען בעשולדיגט, דאס זיא זיך נור דעם באָרזען-שווינדעל אונד דעם וואוכער אונד קיינער ניטצליכען בעשאָפטיגונג היינגעבען, זאָ האט דאס נאָך איינען זינן. שטאָקקער אבער בעגעהט דיא דוממהייט, דען יודען דאריבער איינען פאָרוואורף צו מאכען, דאס זיא צו פיעל לערנען אונד שטודירען. וואס זאָללען נון דיא יודען מאכען? — האנדעלן זיא, זאָ איזט עס ניכט רעכט; שטודירען זיא, זאָ איזט עס אויך ניכט רעכט! מאן מיס זיך דען יודען געגעניבער נור וועגען געשאָפטליכער איבערפאָרטהיילונג אין אכט נעהמען; אבער דאס פלייסיגע לערנען אונד שטודירען מאָגע מאן איהנען לאססען.

*(דיא סערבישען יודען.) אים יידישען טעמפעל אין בעלגראד פאנד אם 7. דיעזעס אין אנוועזענהייט דער מיניסטער גאראשאנין אונד נאָוואקאָוויטש, דעם אדיוטאנטען דעם קאָניגס, פראָטיטש, דעם פראָפעקטען, דעם בירגערמייסטערס, פיעלער דעפוטירטען אונד איינעם

גאָווינא אָהנע אונטערשיעד דעם גלויבענס-בע-קעננטניססעס ערגריפפען.

דער גערייבענסטע אללער הייכלער אונטער דען סלאווישען פירסטליכקייטען, דער פירסט ניקיטא פאָן מאָנטענעגראָ, שיינט דענן דאָך אויך באלד זיינעם ליגען-שפיעלס איבערפיהרט ווער-דען צו זאָללען. אין מאָסטאר ווארדע נעמליך איין פערוואנדטער דעם פירסטען פאָן מאָנטע-נעגראָ פערהאפטעט, בייא דעם זעהר קאָמפראָ-מיטטירענדע שריפט-שטיקע אויפגעפונדען ווארדען. מאן בריינגט דיא יינגסט ערפאָלגטע רייזע דעם אָבערסטען טהאָממעל נאך מאָסטאר מיט דיעזער זאכע אין צוזאממענהאנג.

זייט זיך דיא אָפעראציאָנען אין דיא לאָנגע ציעהען, איזט דאס ערשטארקען דעם ווידער-שטאנדס-גייסטעס בייא דען קריוואָשציאנערן צו בעמערקען. בייא לעדיגיצע האבען בערייטס וויבער מיטגעקאָמפפט, אונד פאָן סלאווישער זייטע ווירד ערצאָהלט, דאס דער הויפטמאנן פ׳ באָהן פאָן איינעם וויבע זאָ שווער פערוואונ-דעט ווארדע, דאס ער אן דען פאָלגען דער פערלעטצונג אין קאטטאראָ שטארב. דאס וויב פיעל איבריגענס זעלבסט אים פערלויפע דעם געפעכטעס. אויך דרייא קנאבען אים אלטער פאָן 10 ביז 12 יאהרען פאָכטען אין דען רייהען דער קריוואָשציאנער. איינע אנצאהל דער אנ-פאָנגליך נאך מאָנטענעגראָ געפלאָהענען פאמי-ליען דער אויפשטאָנדישען איזט איבריגענס ווינ-דער אין דיא היימישען בערגע צוריקגעקעהרט, וייל דיא פערפפלעגונג אין מאָנטענעגראָ אללעס צו ווינשען איבריג ליעס אונד וייל דיא מאָנטע-נעגרינער נור דאנן מילדטהאָטיג זינד, ווענן פאָן פרעמדער זייטע דאס געלד געשפענדעט ווירד, זאָ דאס דאביא אויך פיר זיא איין קליינער רוח הערויסזיעהט. הערצעגאָווינאער פאמיליען זינד זעהר וועניגע אים פירסטענטהום; זיא פירכטען, דאס זיך דיא ציטען דער נאָטה וויא אין דען יאהרען 1875 אונד 1876 ווידערהאָלען קאָננטען.

דיא מאטעריעללע אינטערשטיטצונג דער פליכטלינגס-פאמיליען זייטענס דער מאָנטענעג-רינער ווארד ביז פאָר קורצעם זאָ פיעל וויא גאר ניכטס. ערסט נאך איינער ריקשפראכע מיט דעם רוסישען מיניסטער-רעזידענטען יאָנין בע-גאב זיך פירסט ניקיטא נאך צעטיניע, אונד אין איינער זיטצונג דעם סענאטס ווארדען דיא פאָרמען איינער אויסגיעביגען אינטערשטיטצונג פעסטגעזעטצט. דאס געלד היעצו קאָממט פאָן דען סלאווישען קאָמיטעע׳ס אונד זינד שאָן גראָסע סוממען אין מאָנטענעגראָ איינגעטראָפ-פען; עבענזאָ איזט ווידער איינע שיפפס-לא-דונג געטריידע אין אָרעססע אויזירט.

דעם צאראער בלאטטע „נאראָדני ליסטי“ ווירד געמעלדעט, דאס אין דער נאכט דעם 26. פעבער דיא שענדארמעריע - קאסערנע בייא לאסטוא, איינע שטונדע פאָן בודוא ענטפערנט, אנגעגריפפען ווארדע. דיא אנגרייפער בעשאָס-סען דיא קאסערנע, אָהנע אבער יעמאנדען צו טאָדטען. פאָן דען שענדארמען היערויף פער-פאָלגט, צאָגען זיך דיא אנגרייפער אין איינען דיכטען וואלד צוריק.

האנדעלס-בעריכט דער וואָכע.

ווייצען. דיא פרייזע ערהיעלטען אין דיעזער וואָכע איינע שטייגערונג. דער פערקעהר וואר איין איבעראויס לעבהאפטער. פערקויפט ווארדען 80,000 מ.-צטר. פריה-יאהרסווייצען. פרייזע זינד פאָן 12 גולד׳ 13 קר׳ ביז 12 גולד׳ 20 קר׳. הערבסט-ווייצען צוריקגעגאנגען פאָן 11 גולד׳ 10 קר׳ אויף 10 גולד׳ 80 קר׳. **קאָרן** פאָן 8 גולד׳ 70 קר׳ ביז 9 גולד׳ — קר׳. — **גערסטע.** פוטטערגערסטע 7 גולד׳ 40 קר׳, ברעננערגערסטע פאָן 7 גולד׳ 55 קר׳ ביז 7 גולד׳ 70 קר׳, פרימא מאלצ-גערסטע 8 גולד׳ ביז 8 גולד׳ 40 קר׳. — **האפער.** פערקעהר איין לעבהאפטער. מינדערע וואארע פאָן 7 גולד׳ 40 ביז 7 גולד׳ 45 קר׳. מיטטעל-סאָרטען פאָן 7 גולד׳ 65 קר׳ ביז 7 גול׳ 70 ק׳. פרימא-וואארע פאָן 8 גולד׳ 10 קר׳ ביז 8 גולד׳ 20 קר׳. — **קוקורוץ.** ברעננער-וואארע פאָן 7 גולד׳ 30 קר׳ ביז 7 גולד׳ 40 קר׳, ניי-מאיס פאָן 6 גולד׳ 90 קר׳ ביז 7 גולד׳ — קר׳. טערמינע פער מאי-יוני 7 גולד׳ 33 קר׳.

רעפס. קאָהל פער אויגוסט-סעפטעמבער 13 גולד׳ 25 קר׳ ביז 13 גולד׳ 50 קר׳.

ריבאָל פעסט מיט 34 גולד׳ ביז 34 גולד׳ 50 קר׳.

מעהלפרייזע פער 100 קילא אב בודאפעסט.

N.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
fl.	22.10	21.50	20.10	20.30	19.50	19.—	18.10	17.10	16.10
N.	8½	פיינע קלייע		גראבע קלייע					8¾
fl.	14.70	5.—		4.80					11.80

שפיריטוס. דאס געשאָפט בליעב אויך אין דיעזער וואָכע איין זעהר שוואכעס. דער שפעקולאציאָנסקויף איין אבגעשוואכטער אונד נאָטירט מאן: ראָהוואארע עק גראָס 31½ ביז 31¾ קר׳, אים קאָנזום 32 ביז 32¼ קר׳, פרעסהעפענוואארע 34 ביז 34½ קר׳, — ראפפינאדע 35 35½ קר׳. — אללעס פער 100 ליטערפערצענט אָה-נע פאס ערסטע קאָסטען.

צוועטשגען. באָסנישע מיט 22 גולד׳ 30 קר׳ ביז 23½ גול׳, סערבישע מיט 21 גולד׳ 50 קר׳ ביז 22 גולד׳.

לעקוואר. סלאוואָנישע וואארע 16 גולד׳ 50 קר׳ באנאטער מיט 15 גולד׳ 50 קר׳ געהאנדעלט.

פעטראָלעאום. פרייזע שטייגענד; 17 גולד׳ 50 קר׳ פראָמפטע וואארע פער 100 קילאָ, נעטטאָ קאססא.

פאבריקסמאָסיג געוואשענע וואָללע 2 גולד׳ — קר׳ ביז 3 גולד׳ 75 קר׳ פער קילאָ.

אונשליט (חלב). קערן-אונשליט איזט פאָן 43 גולד׳ ביז 44 גולד׳ געהאנדעלט. פרייזע האלטען זיך בעפעסטיגט.

קארטאָפפעלן מיט 3 גולד׳ 20 קר׳ פער מצטר

ראָהע הייטע. אונגארישע קוההייטע 112 ביז 114 גולד׳, טראָקענע אָקסענהייטע 110—112 גולד׳ פער 100 קילאָ. אונגארישע פיטטלינגע 118—120 גולד׳, באנאטער קנייפען 125—130 גולד׳, דייטשע קוההייטע 113—115 גולד׳. ראָסהייטע 11—12 גולד׳.

קנאָפפערן. אונגארישע פרימא-וואארע 17 גולד׳, ווינשטיין. בעססערע וואארע מיט 65 גולד׳, גערינ-גע צופוהרען.

האָניג. באנאטער געלייטערטער 32—33 גולד׳.

לאָטטאָ-ציעהונגען פאָם 4. מערץ:

בודאפעסט:	32	27	72	86	20
ליניץ:	70	36	45	11	26
טריעסט:	90	12	3	21	58

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער
יקותיאל הלוי לעדערער.

פיר פאָרם אונד אינהאלט דער אנאָנצען אונד קאָנקורזע איבערנימממט דיא רעדאכציאָן קיינע פעראנטוואָרטליכקייט.

אנצייגע.

דיא געפערטיגטע קאָממיססיאָן זיעהט זיך אייך הייער פעראנלאסט, אין דער פאָן מעהרע-רען הערפאָררראגענדען ראבביניישען קאפאציטאָ-טען אלס צו דיעזעם צוועקע ענטשיעדען גנאיינ-געטעסטען „פעסטער ואלצמיהלע“

קמחא דפסחא

צו בערייטען, אונד צוואר אונטער דער שטרענג ריטועללען אויפזיכט פאָן משגיחים, דיא היעצו פאָן זייטען מעהרערער אָרטה. ראבבינען דעזיג-נירט ווארדען. אנמעלדונגען וועגען קמחא דפסחא זינד אן דיא „פערוואלטונג דער „פעסטער וואלצ-מיהלע“. אָדער אן דיא קאנצלייא דער געפער-טיגטען צו ריכטען.

דיא ייד.-אָרטה. דורכפיהרונגס-קאָממיססיאָן.

קמח שמורים.

ביים געפערטיגטען איזט שאָנעס קמח שמורים למצה של מצוה צו האבען אונד זינד דיעסבעציגליכע בעשטעללונגען אן דען געפער-טיגטען צו ריכטען.

ה״ק יוסף בן אמו״ר הגאון מהר״ם שי״ק זצ״ל.

אדרעססע:

Josef Schick in Huszt.

בודאפעסטער באָרזענקורזע פאָם 6. מאָרץ.

לאָזע.	פל.	קר
1854ער 4פערצענטיגע שטאאטסלאָזע	118	50
1860ער " " גאנצע לאָזע	127	50
1860ער " " פינפטעל	131	—
1864ער שטאאטסלאָזע צו 100 גולדען	171	—
1864ער " " צו 50 "	169	—
קרעדיטלאָזע	174	—
דאָנוי-דאמפפשיפפאהרטס-לאָזע	108	50
אונגארישע פראמיען-לאָזע צו 100 גולדען	113	—
דעטטאָ האלבע צו 50 גולדען	111	—
טהייססהאל לאָזע	108	—
וויענער קאָממונאללאָזע	122	75
טריעסטער לאָזע צו 100 גולדען	127	—
קאָמאָ רענטענשיינע	—	—
טירקענלאָזע	22	—
אינסברוקער לאָזע	23	50
קלארי לאָזע צו 40 גולדען	39	—
קעגלעוויטש לאָזע " 10 "	19	—
קראקויער לאָזע " 20 "	19	—
אָפנער לאָזע " 40 "	40	75
פאלפפי לאָזע " 40 "	35	—
רודאָלפסלאָזע " 10 "	20	—
סאלם לאָזע " 40 "	50	—
זאלצבורגער לאָזע " 20 "	23	—
סט. גענאָיס לאָזע " 20 "	44	25
סטאַניסלויער לאָזע " 20 "	23	—
וואלדשטיין לאָזע " 20 "	27	50
ווינדישגראַטצלאָזע " 20 "	36	50
לאיבאכער לאָזע " 20 "	23	50

יערטה-פאפיערע.	פל.	קר
אונגארישע גאלדרענטע 6%	118	—
אונגארישע פאפיער-רענטע 5%	86	—
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	96	50
טעמעשוואר-באנאטער	96	—
זיעבענבירגישע	97	—
גאליציישע	102	—
בוקאָווינער	100	50
אונגארישעס אייזענבאהנ-אנלעהען	109	25
וויינצעהענט-אבלאָזונגס-אָבליגאציאָנען	97	—
פפאנדבריפע דער אונגארישען באָדענקרע-דיט-אנשטאלט צו 5½ פערצענט	101	—
דעטטאָ דער אונג. היפאָטה.-באנק צו 5½%	101	—
דעטטאָ אללגעמ. באָדענקרעדיט צו 5½%	100	50
דעטטאָ צו 5 פערצענט	101	50
דער אונגאריש-גאליצישען	166	50
דער נאָרדאָסטבאהן	169	50
אָסטערייכישע קרעדיט-אקציען	285	—
אונגארישע קרעדיט-אקציען	294	—
סערבישע 3% אנלעהען	39	—
געלד-קורזע.		
זילבער-אַשיאָ	80	70
דוקאטען	5	61
אָסטערייכיש-אונגארישעס 8-גולדען-גאָלד-שטיק (20 פראנקס)	9	53
נאפאָלעאָנדאָר	9	75
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	58	60
20מארק-שטיקע	11	69
רוסישע פאפיערורובעל	1	23

פרוכטפרייזע דער קאָרנהאללע פאָם 6. מאָרץ.

	קילאָ	פער 100 קילאָגראמם
[illegible]	—	—.—
	74	—.—
	75	11.75—11.85
	76	11.90—11.95
	77	12.—12.10
	78	12.15—12.25
	79	12.30—12.40
	80	12.45—12.50
[illegible]	—	—.—
	75	12.15—12.20
	76	12.25—12.30
	77	12.35—12.45
	78	12.50—12.60
	79	12.65—12.70
	80	12 75—12.80
[illegible]	—	—.—
	75	12.35—12.40
	76	12.45—12.55
	77	12.60—12.70
	78	12.75—12.85
	79	12.90—12.95
	80	13.—13.05
[illegible]	75	12.25—12.30
	76	12.35—12.45
	77	12.50—12.60
	78	12.65—12.75
	79	12.80—12.85
	80	12 90—12.95
	—	—.—

פריכטע	קילאָ	פער 100 קילאָגראמם
קאָרן אלט	72	9.10—8.80
גערסטע מאלץ	64	10.50—9.40
גערסטע פוטטער	62	7.70—7.50
האפער	40	7.95—7.55
קוקורוץ באנאטער	75	7.35—7.30
אנדערער	73	7.25—7.20
הירזע ראהע	—	8.15—5.90

[illegible]		
ווייצען	פער פריהיאהר	12.10
"	" הערבסט	11.28
"	"	—.—
קוקורוץ	" מאי-יוני	7.30
גערסטע	"	—.—
האפער	"	—.—
"	" פריהיאהר	8.35
רעפס	"	—.—

הילזענפריכטע	פאָן	ביז
פיזאָלען	10.—	10.50
צווערגבאָהנען	8.50	13.—
לינזען	12.—	20.—
ערבזען	9.50	11.—
הירזעברייו זאממט [illegible]	10.—	10.25
מאָהן, גרויער 34 פל. [illegible]	39	40.—
האנפזאמען	10.—	10.50

ראָה-שפיריטוס 31½—31¼ קר׳.
שפיריטוס, פרעסהעפענוו. 32—34 קר׳.

Herausgeber und verantw. Redakteur: Carl Lederer.

Druck von Emerich Bartalits. Budapest, VIII., Eszterházygasse Nr. 12.

שקאבעלעפּ זאָלל מארגען אום האלב צוויאָ אהר צום רוסישען מאָרעד צור איידעניגען מען. דער קאָזער ווירד איהן וואהרשיינליך אויף איינע צייט אויף זיינע נשטער שיקען. שטאאטס-סעקרעטער נערס אונד נראף אינגנאטיעפ ווער-דען גלייכצייטיג ביי דער איידיגען זיין אונד זאָלל נערס זיינע גענוגטהאונג ערהאלטען, אָהנע דאס עס צו איינער קריזיס מאָמסט.

• (צוריקרידא איינעס פרעסבורגער גראָסהאנדלערס). דיא פעסטער אבער-שטאדטהיפטמאכונגשאפט וואורדע זיטעגס דעם פרעסבורגער קאָנגליכען גערכטס-האָפעס ערזיכט, אויסגעשאפשען, אָבּ ניכט דער אין פרעס-בורג יינגסטע זיינען פאלשער קרידא פערהאנדעלט גראָסהאנדלערא אינגאָ מאָרפעלעס אין דער הייפטשטאדט אין פערבאָרגענעס וואארענ-לאגער בעזוטצע. דיא דיעזע פאלליציא בראכ-טע זיך אין ערפאָלגרהיינ. דאס דאנ גענאנגטע וואארענ-לאגער זיך אים דויזע נומ. 6 דער טאָ-באָל-נאסטע בעפינדעט אונד שפעצערייא-וואא-רען אים ווערטהע פאָן אינגעפאהר 20,000 גולדען עטטהאלט. דעם פרעסבורגער גערכטס-האָפ ווירד דאס רעזולטאט מעלדען מיטטעג-טהיילט אונד דאס מאגאזינס-לאָקאל ביז איהם ווייטערע פערפיגונג פערזיעגעלט.

• (קרינגגעגען דיא רעוואָלוציאָנאָרע). זיט פאָרגען פיינאָ איט ערסט דייטע פיהלגעגרד אסטליכע דעפעשע אבער דען קרינג גענען דיא רעוואָלוציאָנאָרע פערפאָ-פעגטליכט וואָרדען: „אום איהר דיא שטראָסע פאָן סעראיעוא נאָך מאָשטאר זאממט אימעג-נעגר פאָלגטשטאנדיג פאָן דען רעוואָלוציאָנאָרען צו זייבערן, וואורדען 2 רעגימענטער עגטגעגדעט. אינגעס פאָם זוידען, פאָן בעלעגעריג אים אונד אי-נעס פאָם נאָרדען. פאָן קאָנצעא אים. דיעזע ביידען רעגימענטער העטטען אין דעם אָרטע דאכאצאכי צוזאממענקאָממען אָלליגן. אבער דאס רעגימענט אים מאָרגען איזט פרהער אין דאכאצאכי איינגעטרעאָפען, אום דאס רעגימענט פאָן בעלעגעריג. דאס רעגימענט פאָן קאָנצעא וואָרטעטע דענן אויף איהר דיא אנ-קונפט דעס צווייטען רעגימענטס אונדערן נאכט וואָפען אין בעפעכט גענען 40 רעוואָלוציאָנאָרע אויף. נאך הייאָפערטעל-שטיינגעס געפאכטע וואָרדען דיא רעוואָלוציאָנאָרע צעשפרענגט דיא דאכצען 3 אונד אונד 4 אפיציערע מיט איינגעפאנגענען ווירד אונד דיעזען מיינען בעשטוס איך צו דעם איינגען מאכט.“

פלאָוויאס קלעמענס עדאָם זיך.

„מאיאר. — ואנטע ע. — נעשטאטטע מיר . . . .

„שטיינע, קלעמענס. — אנרעכאָ איהן דער מיאנען, — ניכט דיר נעצעמטס עס. אין דיעזע אנגעלע-גענהייטען משטעדעדען. עס איזט מיר הינשטיר-אכט וואָ-רען, דאס דיא דער יידישען יוסטע הינגעגאנגען. מיט זוידען אונד דען נאטשטען דיא שלאָזינע עדרעכיטשונג פערזאכטס. איך וואָלל ביים הייליגען הערקוטעס, וויינען דיא ניכט מיינעס בלוטע דער נאכטסע וואָרעס. וויינען אונד איך ניכט דאמיטלאָ. מיינע ניכטס שא-נען מאכטע, איך האטטע שאָן לאנגסט דעס אנגלאָגטע נעשטאטטעס. דיך צור רעכטענשאפט צו ציעהען וויינען דיינעס נאטטאלאָיגן בעראנגונס. וואנע עס ניכט, צו גוט. פטיך דער יידען מיר נאָרט צו ידעדע. אדער איך שוואָ-ר ביא מיינעריא, מיינער ערזאכענען בעשטעגען. דאס דויא ווירדס וויינען נאטטאלאָיגיס פערלאנגס אונד גע-יינסטע ווערדען.“

פלאָוויאס קלעמענס שוויג, אונד עגטגעגען ע-ניפּאָ דיא מיטגלידער דעס נעריכטס אפאכט.

„וא אין אלדר אללע אינגעפשטאנדען?“

„נאָסמאכטיגער קאיזער, — נאהם נעיוואא דאס וואָרט, — וואָלל איזט עס וואר, וואס דוא נעשפּאָכען, אללען . . .“

„מיין נעדוואא, — אונטערבראָ איהן דאמיצאן, — אך דאכטע, דוא וויינסטעס דיא וויינגען מאנגע, דיא דיר נאך בעשיידען וויר. אבער איך ווייס אונד פרייעדיג צו לעבען! דאהרום אפטע אך דיר, לאם אב, דיא זוידען צו פערזהייליגען.“

ניינמאנד וואנטע מיהר איינע איינידע, אונד זאָ

ריקגעלאסטען. היערוך צאָג זיך אונזער רעגי-מענט נאך קאָנצעא צוריק, אבער איהרענד דעל-בען פערלוסט פרייטטעג צו האבען. דיא שייר-שאנצען, וועלכע היער דיא רעוואָלוציאָנאָרע ער-וויכטעט האבען, וואורדען צערשטאָרט. אך דען בעגיריגס-האהלען פאנד מאן אויך וואפען אונד פולווער דער רעוואָלוציאָנאָרע. — אלס נאכהער דאס צייטעע רעגימענט פאָן בעלעגעריג אנקאָמם, פאנד עס דא קיינען גענגער מעהר. דיא איינ-וואהנער צייגען זיך נון נאכבאָרגעגער אונד פער-וואהנלייבער, אונד פיעלע אוס דער זאנאָרע גע-פלכטעטען אייניאָהנער קערהיין ווענדע וויעדער צוריק. — אם 5-טען מאָרגען וואורדע אוס זידען דער הערצעגאוזע אין פיעה-טראנספּאָרט פאָן דען רעוואָלוציאָנאָרע אבערגעפאללען. אונזער רעגימענט וואורדע וואָפען גענגען דיא רעוואָלו-ציאָנאָרען באנדען עגטגעגדעקט. דיא באנדע וואר אבער ניכט מעהר צו טרעפפען. (זיא האטטע זיך וואהרשיינליך גאך מאנטעגעגרא צוריקגעצאָ-גען.) — איך אין דער קרייזשטעג האב אן קור-צעס געפעכט צוישען שאנדרמען אונד רעוואָ-לוציאָנאָרען שאטטעגדען. דיא רעוואָלוציאָ-נאָרע פלכטעטען; דיא שאנדרמען האטטען קיינע פערלוסטע. — אם 4. מאָרגען בעגאנג זיך אונזער רעגימענט פאָן בעלעגע אין דאס בעגרעגע אונד נאהם אין דעם אָרטע וולאסקא 14 פער-דעכטיגע פערזאנען געפאנגען. אין דיעזעם אָרטע וולאסקא האט שאָן אם 1-טען מאָרגען אין דאמפּפ אם 20 מאנדזרען אונד 4 שאנדרמען גענגען אי-נע רעוואָלוציאָנאָרע באנדע שאטטעגדגעגדען. דיעזע באנדע האט נאמלך אינעס אונזערע-רעגימענטס מעהרערע שטאָק פיעה אונד גענגע-ריבען. דאס גערייטטע פיעה וואורדע דער באנ-דע אבגענאמטען. אין דיעזעם קאמפּפ איזט אין אנדער נאהרטעס אונד אינער שיעער פערוואנ-דעט וואָרדען. דיעזע אנדערען זינד גענבאָרענע הערצעגאָרינער. וועלכע אבער פיר אונס שריי-ען דען קאמפּפ גענגען דיא רעוואָלוציאָנאָרע פיהרען. אינזער ראנג שפּעגרעעט דעם אלטען אָאטע דעם נעפאלגענען אנדענדען 100 דזיקאטען, אונד דעם שיער פערוואונדעטען אנדזרען, וועלכער פאטער פאָן 3 קינדערן איזט. שעגמטעג דער קאָ-נג 50 דזיקאטען.

אים צואא. 8. מאָרגען, ווירד נעמעלדעט. דאס דיא רעוואָלוציאָנאָרען אין דער קרייזשטעג נאך אָ-מעמער אהר בעזאנדערעס אינגעמערס איזט

ווארודע דעם קאיזעס מאָרד-פלאן צום בעשלוס ערהאָ-בען. קהאָ דאמיצאן דיא משולדיגער דעם נעהרטיגען דאשאס עגטגעגען, שפּראך ער:

„בעדעגקעס, דאס איהר מיינע „נעהרטיגען דאטטע“ נאָך. יעדער, דער ווייזאס מאָן דעם עכען נעגאנגען בעשלוסטס פערראאטה. ווירד מיט דעם אָדע בעשטראאפט. בעזוארדיג דאס נעיינטיגס וולכטס איזיגען ווייבען גע-נגאנגען.“

ביא דיעזען וואָרטען זאה דער קאיזער וויינען אנד-דער קלעמענס מיט אָפּטסטס בליקע אן: איהם נא-מענטליך נאלט דיא וויינונג דעם שאאנגען.

* * *

מראָגען דעם איסדרוקלכען פערראָאָטס דעס קאָ-נעס בעאיילטע זיך פלאָוויאס קלעמענס דען אין דאס אונזעעגדען אבבגיגען מאָן דעם בעשלוסס דעס נעהרטיגען דאטטעס. דער ערד דייטסכ נאכען מאנען אנאָ. עס עגאנ-בראכט וזיעדען וולכטס קינדע זיז עבבען. עס וואר ניכט דיא גערינגסטע איינסוכט פאָראהנדען. דאס דער פעגאנ דעס פלאנס דעס קאיזעס עגטגעגגעגטשען ווירדע. דיא פעגאאָאָ-ן בעזאָגען בעשטעגען פיר איהר לעבען אונד איבע-באָגען זיך אין אינטערוויעפּגיגס.

אָ עדרייגיגע אונד הערשיגטשאפט אויך דאמיצאן וואר, זיא קאָנגטע עז דך דאך קוים דער פיעלגע עהרגע-בעגיגגגען עזוזעהרען. מיט וולכטעס דער פעגאנ איהן שעפּגטס אונד ביא יעדער גלעגענהייט איבערשטעגן וואָללטע. אָאָ דעגגען מאגען עגטגע האטטע דער פעגאנ בעשלאָסטע, דעס קאיזער איגגע אוס אפּשיעד גטעגגן בעשטאָרגטע ליבוואכע בייגשטעללען; אללין דאָ-מיצאן האטטע דיעזע האָאָ עדיע אבגעלעגגגע.

(פאָרטשעטצונג אָאָלגט.)

מיר איגגעפרשטאנדגן ווירד אונד דיעזען מיינען בעשטוס איך צו דעם איינגען מאכט.“

פלאָוויאס קלעמענס עדאָם זיך.

„מאיאר. — ואנטע ע. — נעשטאטטע מיר . . . .

„שטיינע, קלעמענס. — אנרעכאָ איהן דער מיאנען, — ניכט דיר נעצעמטס עס. אין דיעזע אנגעלע-גענהייטען משטעדעדען. עס איזט מיר הינשטיר-אכט וואָ-רען, דאס דוא דער דער יידישען יוסטע הינגעגגאנגען. מיט זוידען אונד דען נאטשטען דיא שלאָזינע עדרעכיטשונג פערזאכטס. איך וואָלל ביים הייליגען הערקוטעס, וויינען דוא ניכט מיינעס בלוטע דער נאכטסע וואָרעס. וויינען איך ניכט דאמיטלאָ. מיינע ניכטס שא-נען מאכטע, איך האטטע שאָן לאנגסט דעס אנגלאָגטע נעשטאטטעס. דיך צור רעכטענשאפט צו ציעהען וויינען דיינעס נאטטאלאָיגן בעראנגונס. וואנע עס ניכט, צו גוט. פטיך דער יידען מיר נאָרט צו ידעדע. אדער איך שוואָ-ר ביא מיינעריא, מיינער ערזאכענען בעשטעגען. דאס דוא ווירדס וויינען נאטטאלאָיגיס פערלאנגס אונד גע-יינסטע ווערדען.“

פלאָוויאס קלעמענס שוויג, אונד עגטגעגען ע-ניפּאָ דיא מיטגלידער דעס נעהרטיגען דאטטס.

„וא אין אלדר אללע אינגעפשטאנדגן?“

„נאָסמאכטיגער קאיזער, — נאהם נעיוואא דאס וואָרט, — וואָלל איזט עס וואר, וואס דוא נעשפּאָכען, אללען . . .“

„מיין נעדוואא, — אונטערבראָ איהן דאמיצאן, — אך דאכטע, דוא וויינסטעס דיא וויינגען מאנגע, דיא דיר נאך בעשיידען וויר. אבער איך ווייס אונד פרייעדיג צו לעבען! דאהרום אפטע אך דיר, לאם אב, דיא זוידען צו פערזהייליגען.“

ניינמאנד וואנטע מיהר איינע איינידע, אונד זאָ

אָאָגגעגגע שפּרעכואאל.

DIE ORIGINAL
SINGER
NÄHMASCHINEN
SIND DIE BESTEN DER WELT
Preisgekrönt mit 150 Erster Medaillen
PARIS 1878 Goldene Medaille
PHILADELPHIA WIEN
5 GULDEN Ratenzahlung
(VOLLSTÄNDIGE GARANTIE.) PR. MONAT
G. NEIDLINGER BUDAPEST Waitznergasse

דיא אייגגאל

זיגגער-נאָהמשיגגען

זגד אגגערלאגגגט דיא בעסטגע דער וועלט אונד וואורדגגע אייך מעהר אלס 150 איינשטעללגגגגגען פרייזגעקאָגגט. דיזגגלבען ווערדגגן גגעגגגן

ראטגגזגאהלגגג אָאָן 5 פּל. פער מאָגאט

פערקיפּט.

ג. גיידלינגער, בודאפעשט, וואיטגגגערגאססע 26.

צאהלרייכען פובליקומס איין פֿייערליכער גאָטטעס-דיענסט שטאטט. נאך אבזינגונג דער הימנע אונד אבהאלטונג דער פֿעסט-פרעדיגט דאנקטע דער אדיוטאנט אים נאמען דעם קאָניגס פֿיר דיא טרייע אונד אנהאָנגליכקייט דער יודען אן דיא דינאסטיע.

* (דיא רוסישען יודען אים ענגלישען פארלאמענטע.) אוים לאָנדאָן ווירד פֿאָם 4-טען מאָרץ טעלעגראפֿירט: אין דער היינטיגען זיטצונג דעם ענגלישען פארלאמענטס וואורדען דיא איינגעלאנגטען קאָנזולאר-בעריכטע איבער דיא אן רוסישען יודען פֿעראיבטען גרייעלטהאטען פֿערהאנדעלט. באראָן וואָרמס בעאנטראגטע, דאס הייז מאָגע פֿאָלגענדען בעשלוס אננעהמען: דאס ענגלישע פארלאמענט בעקלאגט טיעף דיא פֿערפֿאָלגונגען אונד געוואלטטהאטען געגען דיא רוסישען יודען אונד האָפֿפֿט, דיא רעגיערונג ווערדע מיטטעל אונד וועגע פֿינדען, אלליין אָדער געמיינזאם מיט אנדערען מאָכטען, דיא גוטען דיענסטע ביי רוסלאנד צור פֿערהינדערונג אונד אונד ערנייערונג אָהנליכער געוואלט-טהאטען אויפֿצוביעטען. דארויף ערהאָב זיך דער מיניסטער-פראָזידענט גלאדשטאָנע אונד זאגטע: איך האלטע דען אנטראג פֿיר דיא דאמיט פֿערפֿאָלגטען אינטערעססען שאָדליך. איך בין איבערצייגט, דער רוסישע קאיזער אונד דיא רעגיערונג זעהען עבענזאָ מיט אבשייא (?) דיא פֿערפֿאָלגונגען אונד גרייעל-טהאטען אן, וויא ענגלאנד. דיא פֿאָרשטעללונגען, דיא וויר דאהער דער רוסישען רעגיערונג מאכען, מיסטען אלזאָ אונפארטייאישע, קיינע דיפלאָמאטישען אָדער פארלאמענטארישען זיין, זאָנדערן גאנץ אנדערער ארט. דער שטאאטס-סעקרעטאָר נארקאט זאגטע: איך בילליגע דען צוועק דעם אנטראגעס אונד האלטע דיא צוזיכערונג דער רעגיערונג, דאס דיעזעלבע דען אנטראג נאך מאָגליכקייט פֿאָרדערן ווירד, פֿיר גענוגענד. — שטאאטס-סעקרעטאָר דילקע וויעדערהאָלטע דיא ערקלאָרונגען דעם מיניסטער-פראָזידענטען גלאדשטאָנע'ס. היערויף האט באראָן וואָרמס זיינען אנטראג צוריקגעצאָגען. — איבער דען פֿערלויף דער פֿאָן באראָן וואָרמס אנגערעגטען יודען-דעבאטטע ווירד אוים לאָנדאָן פֿאָלגענדעס געשריעבען: באראָן וואָרמס פֿערטראט זיינען אנטראג אין זעהר געשיקטער וויזע. ער שפראך איבערצייגענד, דאס אללע פֿעהלער אונד אינטוגענדען, דיא דען רוסישען יודען נאכגעזאגט ווערדען, נור איינע פֿאָלגע דער בעהאנדלונג זינד, דיא דיעזעלבען דורך דיא רוסישע געזעטצגעבונג ערפֿאהרען. ער שטעללטע דיא טהאטזאכע פֿעסט, דאס דורך דיא יודען-העטצען אין רוסלאנד 56 יודען געטאָדטעט, 70 פֿערוואונדעט, 20,000 אום היימאטה אונד פֿערמאָגען געבראכט אונד דאס מעהר אלס 200 פֿרויען געשאָנדעט וואָרדען זינד. ער פֿיהרטע דען נאכוויס, דאס דיא רוסישען בעהאָרדען אללע דיעזע אויסשרייטונגען גערולדעט האבען אונד דעמגעמאָס אויך מיט פֿעראנטוואָרטליך פֿיר דיעזעלבען זייען, אונד ער שלאָס אין פֿאָלגענדער געלונגענער וויזע: „עס ווערדען אין וועניגען טאגען צוואָלף מאָנאטע זיין, דאס דיעס הויס אין בערעדטען וואָרטען פֿאָן דעם מיניסטער-פראָזידענטען אויפֿגעפֿאָדערט וואָרדען, זיינע צונייגונג פֿיר דיא קאיזערליכע רוסישע פֿאמיליע אונד זיינען אבשייא פֿאָר איינער פֿערווערפֿליכען טהאט, דיא דאצומאל בעגאנגען וואָרדען, צום אויסדרוק צו ברינגען (איבער דען מאָרד קאיזער אלעקסאנדער'ס). נון איזט עס פֿיר דען מיניסטער-פראָזידענטען אן דער צייט, זיך נייערדינגס צו ערהעבען אונד וואָרטע דער צונייגונג אויסצושפרעכען ניכט פֿיר איינען מאָנארכען, וואָהל אבער פֿיר מענשליכע וועזען, דענען שווערעס אונרעכט צוגעפֿיגט וואָרדען, דא איך ניכט גלייבען קאנן, דאס דער פֿערעהרטע קאוואליער גלאדשטאָנע פֿיר מיסהאנדעלטע יודען וועניגער מיטגעפֿיהל האט, אלס פֿיר איינען מיסהאנדעלטען צאר.“ — דארויף ערהאָב זיך איין אנגעזעהענעס מיטגליעד דער לאָנדאָנער יודענשאפֿט, הערר זעריעאנט סימאָן, אום דיא רעדע דעם באראָן וואָרמס צו בעקאמפֿפֿען, זיא אלס אונקלוג צו בעצייכנען אונד פֿאָרמליך דאגעגען צו פראָטעסטירען, דאס דיא אונגליקליכען רוסישען יודען מיט איהרען ליידען פֿאָר דאס פארלאמענט געצערט ווערדען. ער פֿינגטע הינצו, דאס דיא אנגעזעהענסטען יודען לאָנדאָנס פֿאָן דעם אנטראג וואָרמס ניכטס גוטעס ערוואָרטען אונד דאס זיא איהן (סימאָן) אנגעגאנגען האָטטען, זיך דעמזעלבען צו ווידערזעטצען. גלאדשטאָנע בעניטצטע דיעזען שטרייט צווישען דען צוויא יודישען פארלאמענטס-מיטגליעדערן, אום זיך זאָפֿאָרט אויף דיא זייטע סימאָנ'ס צו שלאגען אונד זיינע איבערצייגונג אויסצודריקען, דאס דיא אנגאהמע דער רעזאָלוציאָן דעם באראָנס וואָרמס יענען בעשטיממט שאדען ברינגען ווירדע, אין דערען אינטערעססע זיא איינגעבראכט וואָרדען איזט. אים איבריגען בעגניגטע זיך הערר גלאדשטאָנע דאמיט, צו ערקלאָרען, דאס דיא רוסישען יודענפֿערפֿאָלגונגען איינע שרעקליכע אונד בעקלאגענסווערטהע טהאטזאכע אין דער געשיכטע דער מענשהייט בילדען אונד דאס זיא אום זאָ בעשאָמענדער זייען, אלס זיא פֿאָן כריסטען פֿעראיבט וואָרדען זינד. דאס וואר אללעס, וואס גלאדשטאָנע אין דער זאכע צו זאגען האטטע אונד דא באראָן וואָרמס זיך באלד דאראויף בעשטיממט פֿאנד, זיינען אנטראג צוריקצוציעהען, זאָ ווארד דיא זאכע דאמיט אבגעטהאָן.“

* (איין סענזאציאָנס-פראָצעס.) אם 6. ד. מ. בעגאנן אין וויענער-ניישטאדט פֿאָר דעם געשוואָרנען-געריכטע דיא שלוס-פֿערהאנדלונג געגען מעהרערע פערזאָנען, דיא דעם פֿערברעכענס דעס בעטרוגעס, דעם דיעבשטאהלס אונד פֿאָלשונג אנגעקלאגט זינד. דאס הויפט-אינטערעססע דעם מאססענהאפֿט הערביי געשטראָמטען פובליקומס ריכטעט זיך אויף דען וויענער הויס-אייגענטהימערס, גראָססהאָנדלערס, בייזיטצערס דער וויענער האנדעלס-קאממער, צענזאָרס דער אָסטעררייכיש-אונגארישען באנק, לעאָפאָלד אבעלעס, דער בעשולדיגט איזט, אן דיעבשטאָהלען אוים דער סאָללאנער שפינגפֿאבריק אין דער וויזע בעטהייליגט צו זיין, דאס ער וויססענטליך דאזעלבסט געשטאָהלענע בוימוואָללע פֿאָם יאהרע 1874 ביז צום יאהרע 1880 בעדייטענד אונטער דעם טאגעס-פרייזע אנגעקויפֿט אונד זיך זאָ בערייכערט האבע. דיעזעם אנגעקלאגטען שטעהט אדוואָקאט דר. מאקס נייד א אלס פֿערטהיידיגער צור זייטע. דיא פֿערהאנדלונג, צו וועלכער 22 צייגען אונד מעהרערע זאכ-פֿערשטאָנדיגע פֿאָרגעלאדען זינד, וואורדע הייטע צומייסט פֿאָן דער פֿערלעזונג דער אנקלאגע-שריפֿט אויסגעפֿיללט, אונד ווירד מעהרערע טאגע דויערן, דא צום צייגען-פֿערהאָר אלליין 4 טאגע אנגעזעטצט זינד. — דער צווייטאנגעקלאגטע איזט איין געוויססער פאָללאק אוים מאטטערסדאָרף. דיעזער האט דיא בוימוואָללע פֿאָם פֿאבריקס-מאגאציגער איבערנאָממען אונד אן אבעלעס אבגעליעפֿערט. דער שאדען, דען דיא פֿאבריק ערליטט, בעטראָגט 60,000 גולדען.

*(אוים פעטערסבורג) מעלדעט מאן פֿאָם 7-טען דיעזעס מאָנאטס: גענעראל

פֿאָלליעטאָן.

יודא אונד ראָם.

(22-טע פֿאָרטזעטצונג.)

„איך מוס וואָהל טרויריג זיין, — אנטוואָרטעטע נערווא — דא דיא שטערנע דאס באלדיגע ענדע מיינער לעבענס-צייט פֿערקינדען.“

„דיינע וואָרטע בעטריבען מיך, מיין נערווא. האָפֿפֿען וויר, דאס דיא שטערנע דיעסמאל ניכט דיא וואהרהייט פֿערקינדעט האבען, וויאוואָהל זיא זאָנסט דיא געשיקע דער מענשען אונטריגליך פֿאָרהערצוזאגען פֿלעגען. איזט דיר אויך דיא ארט דיינעס טאָדעס פֿערקינדעט וואָרדען?“

נערווא צאָג איינע טאפֿעל הערפֿאָר אונד צייגטע זיא דעם קאיזער.

„היער, — זאגטע ער — דיא דייטונג, וועלכע מאן אן מיינעם יינגסטען געבורטס-טאגע אין דער שטונדע מיינער געבורט געשטעללט האט.“

דאָמיציאן נאהם דיא טאפֿעל אונד בעטראכטעטע זיא אויפֿמערקזאם.

„אין דער טהאט, — זאגטע ער, — דיא שטערנע פֿערקינדען דיין באלדיגעס ענדע. אלליין דיין שטערן נעהט לייכטענד אונד שאָן אונד אונפֿערדונקעלט ניעדער. דוא ווירסט אין דיינעם בעטטע שטערבען אונד אָהנע שמערצען דיא טאגע געניעסען, דיא דיר נאָך בעשיעדען זינד.“

נערווא אטהמעטע אויף. ער קאננטע דען קאיזער גענויא אונד האטטע אוים דעססען וואָרטען דיא געוויסהייט געשעָפּט, דאס דער טיראנן דען פלאן, איהן אומצוברינגען צו לאססען, אויפֿגעגעבען האבע.

אונטערדעס האטטען זיך דיא מיטגליעדער דעס שטאאטס-ראטהס פֿערזאממעלט. דאָמיציאן האטטע דען טהראָן-זעססעל בעשטיעגען; צו זיינען פֿיסען, אויף ניעדערען פֿאָלסטערן, זאסען דיא ראטהע.

„מיינע פֿריינדע, — רעדעטע דער קאיזער דיא פֿערזאממעלטען אן, — וואס זאָלל דער וואָהל טהון, דער איין שמערצהאפֿטעס געשוויר אן זיינעם פֿוסע האט? זאָלל ער דאס געשוויר אום זיך גרייפֿען לאססען, ביז דער גאנצע קאָרפּער פֿאָן דעם גיפֿטע דעססעלבען ערגריפֿפֿען איזט אונד דעם זיכערן טאָדע ענטגעגענגעהט, אָדער זאָלל ער מיט שארפֿעם מעססער דאס געשוויר אויסשניידען, אום זיין לעבען צו ערהאלטען?“

„דוא פֿראגסט וואָהל נור, אָ קאיזער, — נאהם יוניאוס מויריציאוס דאס וואָרט, — אום עטוואס אנדערעס מיט דיעזער פֿראגע איינצולייטען. עס איזט יא זעלבסטפֿערשטאָנדליך, דאס מאן דיא אָפּעראציאָן, ווענן דיא אויך נאָך זאָ שמערצהאפֿט איזט, פֿאָרנעהמען מוס, אום דען גאנצען קאָרפּער צו רעטטען.“

„דוא האסט דען זינן מיינער וואָרטע ריכטיג ערפֿאסט, מיין יוניאוס. איהר אללע וויסט, דאס דיא רעליגיאָן אונזערער פֿאָטער אין גראָסער געפֿאהר איזט. איך האבע דיא פֿילאָזאָפֿען, דיא דורך איהרע איררלעהרען דיא הערצען דער יונגענד פֿערגיפֿטען, אוים דער שטאדט פֿערטריעבען. אבער איין מאָכטיגער פֿיינד אונזערער גאָטטער לעבט אין אונזערער מיטטע, אונד ווירד פֿאָן אונס גערולדעט. דיעזער פֿיינד, דיעזער גאָטטלאָזע פֿיינד איזט דאס יודענטהום. איהר וויסט, דאס דיא יודען קיינע גאָטטער אנבעטען. זיא אונטערשיידען זיך היערין פֿאָן אללען פֿאָלקערן דער ערדע. דיא גאָטטער דער עגיפּטער, דער כאלדאָער, דער גאללער, דער גערמאנען אונד דיא אללער אנדערן פֿאָלקער זינד וויא דיא אונזערן; עס זינד נור אנדערע נאמען פֿיר דיעזעלבען גאָטטהייטען. דיא יודען אבער האבען גאר קיינע גאָטטער. זיא האבען קיין גאָטטער-בילד, דעם זיא איהרע פֿערעהרונג בעוויזען. זיא ווארען פֿאָן יעהער פֿיינדע דעם ראָמישען רייכס. מיין פֿאטער, דער גאָטטליכע וועספאזיאן, האט זיא ניעדערגעוואָרפֿען; מיין ברודער, דער גאָטטליכע טיטוס, האט איהרען טעמפעל צערשטאָרט, אין דעם זיא איין אונבעקאננטעס, אונזיכטבארעס וועזען פֿערעהרטען. אונד טראָטצדעם האבען זיא ניכט אויפֿגעהאָרט, אונס געפֿאָהרליך צו זיין; זיא פֿערפֿיהרען מיין פֿאָלק צור גאָטטלאָזיגקייט. שאָן זינד פֿיעלע פֿאָרנעהמע בירגער וועגען איהרער הינניינונג צום יודענטהומע מיט דעם טאָדע בעשטראפֿט וואָרדען. אלליין דיא פֿערפֿיהרונג גרייפֿט מיט יעדעם טאגע מעהר אום זיך, אונד זאָ לאנגע וויר דיעזע יודען אים ראָמישען רייכע דולדען, ווירד איהרע גאָטטלאָזיגקייט וויא איינע אנשטעקענדע קראנקהייט ווירקען. דעסהאלב פֿיהלע איך מיך בערופֿען, דאס ווערק צו פֿאָללענדען, וועלכעס מיין פֿאטער אונד מיין ברודער בעגאָננען האבען. איהר טהון וואר ווירקונגסלאָז; זיא האבען דען יודישען שטאאט פֿערניכטעט אונד דען יודישען טעמפעל צערשטאָרט; אבער דאס יודישע פֿאָלק האבען זיא בעשטעהען לאססען. איך וויל דיא גאנצע יודישע נאציאָן פֿערדערבען. ניכט איין יודע, ניכט מאנן, ניכט פֿרויא, ניכט קינד, אוים דיעזעם זינדיגען, גאָטטלאָזען געשלעכט זאָלל אם לעבען בלייבען. פֿאָן הייטע אין דרייסיג טאגען זאָלל דער סענאט בעשליעסען, דאס זיא אללע אומגעבראכט ווערדען, אללע, אללע, אים גאנצען ווייטען ראָמישען רייכע, וואָ אימטער זיא אויך וואָהנען מאָגען, אין ראָם אונד אין גאנץ איטאליען, אין יודאָא אונד סיריען, אין עגיפּטען אונד אפֿריקא, אין גאלליען אונד היספּאניען. איך ערוואַרטע, דאס איהר אללע מיט